

OMSLAG

Het heiligenboek

Martinus. De heilige van Tours Tom Zwaenepoel

Martinus wordt omstreeks 316 geboren in Pannonië (het huidige Hongarije) als zoon van een Romeins officier. Hij is nog zeer klein, wanneer zijn ouders naar Italië vertrekken. Daar leert hij het christendom kennen. Op vijftienjarige leeftijd laat hij zich, op vraag van zijn vader, inlijven in het Romeinse leger. Hij dient bij een ruitersafdeling in Gallië (onder meer het huidige Frankrijk en België). Drie jaar later verlaat hij het leger, hij laat zich dopen door bisschop Hilarius van Poitiers en wordt diens leerling.

Na een mislukte poging om in zijn vaderland te missioneren, leeft hij enkele jaren als kluizenaar. In 360 keert hij terug naar Poitiers. Een jaar later sticht Martinus in Ligugé bij Poitiers het oudst bekende klooster in Europa. In 371 roept het volk van Tours hem tegen zijn wil uit tot bisschop. Hij sticht de abdij van Marmoutier, waar hij een zeer bescheiden leven leidt. Martinus verbindt zijn ascetische idealen met een grote drang naar missionering. Omdat hij een belangrijke grondlegger is van het katholieke christendom in Gallië, wordt hij 'de apostel van Gallië' genoemd.

Hij overlijdt tijdens één van zijn missiereizen. We schrijven 397. Niet door woorden, maar door een voorbeeldig leven confronteert Martinus de mensen van zijn tijd met het geloof. Hij munt vooral uit in gerechtigheid. Als soldaat heeft hij voor iedereen respect. Hij beschouwt zijn lijfdienaars als broers en wil in elke situatie strijden voor de vrede. Niet toevallig betekent zijn naam zowel 'ik strijd' (de moedige) als 'van Mars' (de god van de oorlog).

Wanneer Martinus in het klooster Marmoutier de leiding heeft over tachtig monniken, verbiedt hij persoonlijk bezit, handel en handenaarbeid (behalve het schrijven). Iedereen is aangewezen op giften. Ook als bisschop leeft hij bescheiden. Hij weigert de privileges van zijn ambt: hij woont in een armoe-dige houten hut voor de stad, zit niet op de bisschopszetel, maar op een boerenkruk, en schenkt zijn gewaden aan armen. Zijn bewuste keuze voor de heilige eenvoud maakt hem bij het volk geliefd. Het bekendste verhaal uit Martinus' leven beschrijft de bedelsce-ne aan de stadspoort van Amiens. Wanneer een bedelaar in de bittere koude om een aalmoes smeekt,

deelt Martinus zijn soldatenmantel met een zwaard. De volgende avond verschijnt Christus in zijn droom. Hij heeft de helft van Martinus' mantel om zich heen geslagen en wil hem danken. Als bedelaar 'vermomd' wilde Christus de soldaat testen. Dit mantelwonder leidt tot Martinus' doopsel. Ook een gevangenisstraf van enkele dagen wegens 'moedwillige vernietiging van eigendom van het leger' schrikt hem niet af. Tijdens de ontmoeting met de bedelaar staat Martinus oog in oog met de armoede. Door zijn beslissing om zijn mantel met een vertegenwoordiger van de 'andere' wereld te delen, illustreert Martinus de broederlijke naastenliefde. Martinus is constructief en ongecompliceerd, hij bekent kleur in een tijd waarin het begrip 'medelijden' uit de alledaagse woordenschat geschrapt is. Hij kiest voor de cultuur van het 'met elkaar' en 'voor elkaar'.

Welke betekenis heeft Martinus voor ons? Paus Benedictus XVI beantwoordt deze vraag tijdens zijn angelus van 11 november 2007: „Door de heilige Martinus begrijpen we dat we alleen door gemeenschappelijk delen kunnen

antwoorden op de grote uitdaging van onze tijd. Zo kunnen we een wereld van vrede en rechtvaardigheid oprichten, waarin iedere mens waardig kan leven. Dit is mogelijk, wanneer een wereldwijd model van echte solidariteit de overhand heeft. Een model dat alle bewoners van de planeet voedsel, water en noodzakelijke medische verzorging garandeert, maar ook arbeid en energiebronnen, culturele goederen, wetenschappelijke en technische kennis.” In heel wat Europese landen gaat Martinus' feestdag gepaard met folklore. Op 11 november worden (vooral in de Duitstalige gebieden) heel wat ganzen geslacht. Vandaag is de herdenking van 'Sint-Maarten' vooral een kinderfeest. Kinderen trekken met lampions of uitgeholde rapen met een kaarsje van deur tot deur en krijgen snoep en fruit. De lantaarn symboliseert een spel tussen licht en schaduw, tussen heiligheid en duisternis.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

15 november, 11.30 uur, IKON via Nederland 2. In *Het vermoeden* ontmoet Annemiek Schrijver gasten uit diverse religieuze tradities en praat met hen over hun leven en drijfveren en over hun persoonlijke 'heilige tekst'. Vandaag is die gast theoloog Mario Coolen, niet toevallig in de Week van de Compassie. De beroemde theoloog Edward Schillebeeckx wees Coolen erop hoe in de levenservaring van mensen de sporen van God te ontdekken zijn. Na zijn studie vertrok Coolen naar Guatemala om, in dienst van het bisdom Escuintla en middenin de 'vuile oorlog', een bijdrage te leveren aan bewustwording en bevrijding van de onderdrukte Maya-bevolking. Coolens 'heilige tekst' is een citaat uit *De pest* van Albert Camus. De arts en de kapelaan verlaten het door de pest geplaagde Oran niet. Het werd Coolens levensthema: „Keer je Oran de rug toe, of blijf je daar waar de klappen vallen?”

De vrome kudde

Met pensioen Ingezonden door Jan Umans

Drie oudgedienden van *Kerk & Leven*, de Jef, de René en den Tom, zien elkaar terug na lange jaren. Ze vragen het zich natuurlijk allemaal af: wat doen ze respectievelijk sinds ze met pensioen zijn?

De eerste zegt:

– Ik fotografeer.

De tweede zegt:

– Ik tuinier.

De derde zegt:

– Ik doe opsporingswerk...

Waarop beide anderen vol belangstelling:

– Ach zo! En in wat?

– Elke dag zoek ik mijn bril, mijn wandelstok, mijn valse tanden, mijn sleutels...

Vogeltjes Ingezonden door Cyriel Nijs

Een dom blondje en een brunette lopen over straat. Zegt de brunette:

– Kijk, een dood vogeltje!

Het blondje kijkt omhoog en zegt:

– Waar dan?

VLAAMSE PUZZELS
DEPUZZELAAR
Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: DRAAIDEUR

zonder gelijke	↓	Aziatisch land	↓	vlug	↓	grondtoon	↓	kantoor-map	↓
kannibaal		deel v.d. hals		editie		liefdesgod		klaagzang	
→		↓		↓	8	↓		↓	
liever	→						lage druk	→	9
zwaardwalvis	4						roofdier		
→				soort stof	→		↓		
		eventueel	→	↓	volksverlevering	→			
		onzin			dierengeluid	1			
→	7	↓			↓	Engelse titel	→		
				knaagdier	→				
zangnoot	→			boom			zeehond		op grote afstand
vis						2			
→		6	↓		bijwoord	→	↓	pers. vnw.	↓
rivier in Frankrijk	→				Europese hoofdstad	→	3	↓	
→									
maand	→		5						

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.